

Vergaderjaar 2012–2013

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1287

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 2 september 2013

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken hebben enkele fracties de behoefte om enige vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Buitenlandse Zaken over de brief van 22 augustus 2013 inzake de Aanbieding van de geannoteerde agenda informele Raad Algemene Zaken van 29 en 30 augustus 2013 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1283).

De Minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 30 augustus. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

(De volledige agenda is opgenomen aan het einde van het verslag)

De voorzitter van de commissie,
Knops

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Haaster

Algemeen

De leden van de fractie van de VVD hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Informele Raad Algemene Zaken d.d. 30 augustus 2013 en danken de Minister van Buitenlandse Zaken voor de toezending. De leden van de VVD-fractie hebben ten aanzien van de geannoteerde agenda en de overige agendapunten een aantal, in dit verslag verwerkte, vragen en opmerkingen.

Geannoteerde agenda Informele Raad Algemene Zaken d.d. 30 augustus 2013

De leden van de VVD-fractie zijn benieuwd welke concrete maatregelen het kabinet in gedachten heeft in het kader van de versterking van de democratische legitimiteit van de EU in het algemeen. Ziet het kabinet mogelijkheden om de rol van nationale parlementen te versterken in dezen?

Antwoord van het kabinet:

Het kabinet heeft haar visie op de versterking van de democratische legitimiteit van de EU neergelegd in de Staat van de Europese Unie (Kamerstuk 33 551, nr. 1) en met Uw Kamer besproken bij het debat hierover op 7 maart jl., alsook bij het debat naar aanleiding van het AIV advies over de relaties met het Europees Parlement post Lissabon op 20 juni jl. Belangrijk onderdeel van deze visie is de versterking van de rol van nationale parlementen, met name in het kader van de EMU, omdat afspraken die binnen de eurozone worden gemaakt nauw samenhangen met het nationaal begrotings- en economisch beleid, en omdat de Europese burger zich in het algemeen meer vertegenwoordigd voelt door het nationale parlement dan door het Europees Parlement.

Bij versterking van de rol van nationale parlementen valt vooral eerst te denken aan het optimaal gebruik maken van de mogelijkheden die de verdragen reeds bieden, zoals versterkte benutting van de gele en oranje kaarten en versterkte samenwerking tussen nationale parlementen enerzijds en het Europees parlement anderzijds.

Ten aanzien van de Europese Parlementsverkiezingen vragen de leden van de VVD-fractie of er zicht is of en op welke manier het Europees Parlement voornemens is «de interesse van de Europese burger» voor het Europees Parlement te vergroten. Is het Europees Parlement van plan een eigen «opkomst bevorderende» campagne te initiëren en is het Europees Parlement of de Europese Commissie voornemens hiervoor financiële middelen in te zetten?

Antwoord van het kabinet:

De Europese instellingen, waaronder het Europees Parlement, zullen initiatieven ontplooien om de burger aan te moedigen deel te nemen aan de verkiezingen. Het Europees Parlement zet voor deze opkomst bevorderende campagne middelen uit de eigen begroting in.

In juni 2013 heeft de Kamer met het kabinet overleg gevoerd over de betrokkenheid van de Nederlandse burger bij de EU mede op basis van het AIV-advies «Nederland en het Europees Parlement. Investeren in nieuwe verhoudingen» (zie Kamerstuk 33 400-V, nr. 124). De leden van de fractie van de PvdA vinden het belangrijk dat de betrokkenheid van

nationale parlementen bij de besluitvorming in Brussel nog verder wordt versterkt. Dit mede vanwege het feit dat burgers zich over het algemeen beter vertegenwoordigd voelen door hun nationale parlementen dan door het Europees Parlement. Op dit moment is het niet alleen de Nederlandse burger die zich weinig betrokken voelt bij de Europese Unie. Volgens de eurobarometer vertrouwt 72 procent van de Spanjaarden de EU niet. Het Pew Research Centrum concludeerde dat 75 procent van de Italianen van mening is dat economische integratie slecht is voor hun land. 77 Procent van de Fransen en 78 procent van de Grieken delen de mening van de Italianen (EU Observer, 10 juni 2013). De crises in Europa hebben het vertrouwen van burgers verkleind. Er ligt een taak voor de Europese Unie, het Europees Parlement en nationale regeringen en parlementen om het vertrouwen en de betrokkenheid van burgers bij Brussel te vergroten.

De leden van de PvdA-fractie steunen de inzet van het kabinet om tijdens de Informele Raad Algemene Zaken te benadrukken dat het, om de legitimiteit van de EU en de betrokkenheid van de Europese burger te vergroten, essentieel is dat de EU resultaten boekt bij het oplossen van concrete en actuele problemen en zich richt op die onderwerpen die een duidelijke meerwaarde hebben op EU-niveau. Kan het kabinet aangeven welke andere EU-landen deze opvatting delen?

Antwoord van het kabinet:

Verschillende lidstaten hebben er tijdens de informele Raad Algemene Zaken in januari dit jaar reeds op gewezen dat het beste antwoord op de toenemende eurosceptis het boeken van concrete en effectieve resultaten in de aanpak van de crisis is, en dat het neerleggen van de «zwarte piet» bij Europa voor onpopulaire maatregelen moet worden voorkomen. Daarnaast hebben verschillende lidstaten, waaronder het VK en Duitsland, interesse getoond in de Nederlandse subsidiariteitsexercitie.

De leden van de fractie van de SP lezen dat er gesproken wordt over resoluties en aanbevelingen van het Europees Parlement ter bevordering van de betrokkenheid van de burger bij de verkiezingen voor het Europees Parlement. Voor hen is minder duidelijk welke voorstellen van het Europees Parlement tijdens het overleg zullen worden overwogen en wat de inzet is van het kabinet. Wordt bijvoorbeeld overwogen om de lijsttrekkers van de grootste fracties te laten strijden voor het voorzitterschap van de Europese Commissie, zoals voorgesteld door het Europees Parlement? Ook met betrekking tot het evalueren van de afgelopen legislatuur met betrekking tot de samenwerking met Europees Parlement is het voor de leden van de SP-fractie niet duidelijk welke initiatieven kunnen volgen uit deze evaluatie.

Antwoord van het kabinet:

Op 4 juli jl. heeft het Europees Parlement een resolutie aangenomen waarin een aantal aanbevelingen wordt gedaan aan lidstaten en politieke partijen met het oog op de organisatie van de volgende Europese verkiezingen (T7-0323/2013). Onderdeel hiervan is de aanbeveling van de zogeheten «Spitzenkandidaten». De visie van het kabinet hierop is neergelegd in de Staat van de Europese Unie en in het BNC-fiche naar aanleiding van de Commissie-aanbevelingen terzake (Kamerstuk 22 112, nr. 1603). Het kabinet hecht eraan dat zowel het Europees parlement als ook de Europese Raad ten volle de rol kunnen spelen die hen is toebedeeld bij de verkiezing van de voorzitter van de Commissie krachtens artikel 17 van het EU-verdrag.

De evaluatie van de samenwerking met het Europees Parlement in de afgelopen legislatuur moet nog plaatsvinden. Over eventuele initiatieven die naar aanleiding van deze evaluatie zullen worden ondernomen, zal Uw Kamer vanzelfsprekend worden geïnformeerd.

Verslag van de Raad Algemene Zaken d.d. 25 juni 2013

In het verslag van de Raad Algemene Zaken van 25 juni 2013 staat dat de jaarlijkse begrotingsplafonds van het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) in 2014 en 2015 niet worden verhoogd, stellen de leden van de PVV-fractie vast. Deze leden vragen of dit ook voor de jaren daarna geldt. Hoe zeker is het kabinet ervan dat de totaalplafonds tussentijds niet meer onder druk staan? Ook niet bij bijvoorbeeld de mogelijke (overigens totaal ongewenste) toetreding van nieuwe lidstaten tot de EU? Kan ook een mogelijk tussentijds herzieningsvoorstel in geen enkel geval leiden tot een verhoging van het uitgavenplafond van het MFK?

Antwoord van het kabinet:

Over de uitkomsten van de onderhandelingen met het Europees Parlement over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (FMK) 2014–2020 is bericht in het verslag van de Europese Raad van 27 en 28 juni jl. (Kamerstuk 21501-20 nr. 808). Hierin meldde het kabinet uw Kamer dat de flexibiliteit onder druk van het Europees Parlement is uitgebreid, maar binnen de randvoorwaarden is gebleven die het kabinet hier aan stelde: geen verhoging van het totaalplafond voor 2014–2020 en een maximering van de verhoging van de jaarlijkse plafonds.

Vanaf 2015 kan het plafond voor de betalingen jaarlijks worden opgehoogd met de ruimte die er in het jaar daarvoor is tussen de uiteindelijke uitgaven en het jaarlijkse MFK-plafond. In de eerste jaren zal dit bedrag naar verwachting beperkt zijn. In de jaren 2018–2020 is er expliciet een maximum aan gesteld van 7, 9 resp. 12 miljard euro. Het totaalplafond voor de hele periode kan niet worden verhoogd. Ten aanzien van de plafonds voor de vastleggingen geldt ook dat ruimte die in 2014–2017 onder de plafonds niet is belegd in 2016–2020 bovenop de jaarlijkse plafonds kan worden bestemd voor initiatieven op het terrein van groei en werkgelegenheid (in het bijzonder voor jongeren). Ook hier geldt dat het totaalplafond voor de hele periode niet kan worden verhoogd.

Bij toetreding van nieuwe lidstaten kunnen de MFK-plafonds worden aangepast. Hierover wordt met unanimiteit besloten. Bij toetreding van nieuwe lidstaten staan tegenover een eventuele verhoging van de plafonds ook afdrachten van die nieuwe lidstaten.

Voor een eventuele tussentijdse herziening van het MFK geldt dat besluitvorming met unanimiteit dient plaats te vinden.

De Raad bevestigde de focus van de Europese Raad op jeugdwerkgelegenheid en financiering van de economische groei. Het creëren van werkgelegenheid staat hierbij centraal, stellen de leden van de PVV-fractie. Geloof het kabinet daadwerkelijk dat met subsidie blijvende banen worden gecreëerd (afgezien van het feit dat deze uitgaven enkel voor andere landen zijn bestemd)? Zo ja, waarom en hoe?

Antwoord van het kabinet:

Tijdens de RAZ van 25 juni jl. werd door ER-Voorzitter Van Rompuy en meerdere lidstaten, waaronder Nederland, benadrukt dat lidstaten zelf de eerste verantwoordelijkheid dragen voor het creëren van werkgelegenheid voor jongeren en dat het nuttig is te leren van elkaars «best practices». Het kabinet heeft zich ingezet voor van maatregelen die zijn gericht op goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, het bestrijden van voortijdig schoolverlaten en de beschikbaarheid van voldoende stageplaatsen en leerwerkplekken.

Het kabinet is voorstander van een optimale besteding van de beschikbare Europese middelen, zowel in het kader van het Compact for Growth and Jobs, het ESF, alsmede het Youth Employment Initiative. Het heeft daarbij echter benadrukt dat het van belang is te vermijden dat de discussie over werkloosheid alleen maar focust op de al dan niet beschikbare financiële middelen in Europees kader. Met deze middelen alleen kan het werkloosheidsprobleem niet worden opgelost. Het kabinet heeft daarom aangegeven dat structurele hervormingen op de arbeidsmarkt onontbeerlijk zijn, met name in landen die kampen met een hoge werkloosheid.

Brief inzake salarissen van EU-ambtenaren

Recentelijk ontstond er commotie rondom de salariëring en toelages van EU-ambtenaren, stellen de leden van de PvdA-fractie vast. Deze leden vragen of het kabinet bereid is om tijdens de komende Informele Raad Algemene Zaken te pleiten voor soberheid in beloningen en toeslagen.

Nog steeds is er geen duidelijkheid over de Europese ambtenarensalarissen en met name niet hoeveel ambtenaren in de hogere inkomenscategorieën vallen, stellen de leden van de PVV-fractie. Wanneer krijgt de Nederlandse burger te weten hoeveel Brusselse ambtenaren meer verdienen dan de Nederlandse premier? Dit lijkt een zeer reëel verzoek, gelet op de eerdere uitspraak van de Minister van Buitenlandse Zaken: «Ik wil bijvoorbeeld precies weten wie er in Brussel meer verdient dan de Nederlandse Minister-President» (zie hiervoor het internetartikel: <http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/3444757/2013/05/21/Nederland-eist-helderheid-over-EU-salarissen.dhtml>, 21 mei 2013).

Antwoord van het kabinet:

In het verslag over de RAZ van 21 mei jl. (Kamerstuk 21501-02 nr. 1256) en tijdens het plenaire debat met uw Kamer op 29 mei jl. heb ik u bericht over mijn uitgebreide gesprek op 22 mei jl. met Commissaris Sefčovič (verantwoordelijk voor de administratieve uitgaven) over de volle breedte van de discussie over EU-ambtenarensalarissen. Ik verwijs korthedshalve naar de betreffende verslagen.

Zoals bekend heeft de Commissie aangegeven niet alle gewenste informatie te kunnen verstrekken, omdat daarmee de privacy van individuele ambtenaren in het geding komt. Zoals toegezegd bij het genoemde plenaire debat blijf ik met de Commissie over deze materie in gesprek.

Fiche inzake deelname van de EU aan de Wereldtentoonstelling 2015 in Milaan

De leden van de VVD-fractie steunen de kritische houding van het kabinet ten opzichte van deelname van de EU aan de Wereldtentoonstelling te Milaan. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat deelname van de EU naast individuele lidstaten dubbelop lijkt, bovendien zijn de aan deelname verbonden kosten zeer hoog. Ten aanzien van dit agendapunt hebben de leden van de VVD-fractie nog de volgende vragen: Heeft de EU eerder separaat deelgenomen aan wereldtentoonstellingen? Zo nee, wat is de reden dit nu wel te doen?

Antwoord van het kabinet:

De Europese instellingen hebben actief deelgenomen aan alle recente edities van de expo binnen de EU, en aan de meeste edities die daarbuiten hebben plaatsgevonden.

De leden van de VVD-fractie lezen in het BNC-fiche dat niet deelnemen door de EU dan wel verzet vanuit Nederland hiertegen de relatie met Italië zou kunnen schaden. Op welke wijze zou het niet deelnemen door de EU dan wel verzet hiertegen vanuit Nederland de relatie met Italië schaden?

Antwoord van het kabinet

De relatie met Italië met name zou schade kunnen oplopen als Nederland zich als enige tegen deelname van de EU zou verzetten. Gezien de uitstekende relatie met Italië zullen de effecten naar verwachting van korte duur zijn en een beperkte omvang hebben.

Over de mededeling van de Europese Commissie over de deelname van de EU aan de Wereldtentoonstelling in Milaan, met als thema «Voedsel voor de planeet, energie voor het leven», merken de leden van de PvdA-fractie het volgende op. Mochten er inderdaad middelen voor EU-deelname aan de Expo binnen de kaders van de begroting gevonden kunnen worden en mocht in de Raad blijken dat er overwegend steun voor het voorstel is, dan is instemming met de EU-deelname aan de Expo een reële optie. Wel zou er inderdaad duidelijkheid moeten komen over het besluitvormingsproces en over de vraag op welk moment en in welk orgaan besluitvorming voorligt.

De PVV-fractie verneemt dat de Europese Commissie deelname aan de Wereldtentoonstelling voorstaat, die in 2015 plaatsvindt in Milaan. Wat gaat het kabinet doen om dit tegen te houden? Is het kabinet het met de PVV eens dat het schandalig is dat de Europese belastingbetaler moet opdraaien voor deze EU-borstklopperij en -propaganda?

Antwoord van het kabinet:

Het kabinet staat kritisch ten aanzien van de analyse van de Commissie over het nut van deelname van de EU aan de Expo in Milaan. Het is niet overtuigd van de meerwaarde van wereldtentoonstellingen in het algemeen en heeft dan ook besloten om nationaal niet deel te nemen aan de Expo. In het verlangde hiervan ziet het kabinet evenmin meerwaarde in deelname door de EU aan de Expo. Het zal dit standpunt in de daarvoor bestemde besluitvoeringsorganen uitdragen.

Met betrekking tot de deelname aan de Wereldtentoonstelling door de EU vragen de leden van de SP-fractie zich of kan worden aangegeven hoe vaak en wanneer de EU eerder heeft deelgenomen. Deze leden zouden graag zien dat het kabinet zich expliciet verzet tegen deelname door de EU aan

de Expo. Zij zien niet in waarom een internationale organisatie zou deelnemen aan een tentoonstelling waarbij het primair landen zijn die hun culturele en technologische kunnen demonstreren.

Antwoord van het kabinet:

Zie de beantwoording van bovenstaande vragen.

Overigen

De leden van de SP-fractie vragen of de recente wetswijzigingen in Kroatië zullen worden besproken. Deze zouden ervoor zorgen dat verdachten van misdaden van voor 2002 niet kunnen worden uitgeleverd via het Europees Arrestatiebevel. Klopt het dat Kroatië daardoor niet voldoet aan de EU-lidmaatschapseisen? Is het juist dat Kroatië deze wetswijzigingen drie dagen voor toetreding heeft doorgevoerd? Moeten we constateren dat Kroatië niet voldeed aan de EU-lidmaatschapseisen op het moment dat het lid werd, vragen deze leden.

Antwoord van het kabinet:

Het Kroatische parlement heeft twee dagen voor EU-toetreding een wetswijziging doorgevoerd die de toepassing van het Europees Aanhoudingsbevel in tijd beperkt tot zaken na 2002. De mogelijkheid van een dergelijke uitzondering voor de toepassing van het Europees Aanhoudingsbevel is voor Kroatië niet aan de orde.

De Europese Commissie heeft na het besluit van het Kroatische parlement schriftelijk bezwaar aangetekend en aangekondigd dat gepaste maatregelen zullen volgen indien Kroatië de wetswijziging niet ongedaan maakt. Het kabinet verwacht dat Kroatië in de geest van loyale samenwerking die een EU-lidstaat betaamt gehoor zal geven aan de oproep van de Commissie. Het onderwerp staat niet op de agenda van de informele RAZ.

Volledige agenda

1. Verslag van de Raad Algemene Zaken van 25 juni 2013, brief van de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 27 juni 2013, Kamerstuk 21501-02, nr. 1273
2. Geannoteerde agenda van de Informele Raad Algemene Zaken van 30 augustus 2013, brief van de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 22 augustus 2013, Kamerstuk 21 501-02, nr. 1283
3. Verslag van de Nederlands-Duitse topconferentie die plaatsvond op 23 mei 2013, brief van de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 13 juni 2013, Kamerstuk 33 400-V, nr. 139.
4. Reactie op verzoek van het lid Omtzigt over de salarissen van EU-ambtenaren, brief van de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 29 mei 2013, Kamerstuk 21501-02, nr. 1261
5. Fiche: Deelname van de EU aan de Wereldtentoonstelling 2015 in Milaan, brief van de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 14 juni 2013, Kamerstuk 22 112, nr. 1636